כיתה ו' | מולדת וגאוגרפיה | שיעור 3 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים לממלכתי וממלכתי-דתי

האוקיינוסים והימים, ומיקומה של ישראל

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יכירו את האוקיינוסים: השקט, האטלנטי, ההודי, הארקטי והדרומי
- התלמידים יבחינו בין אוקיינוס לים
- התלמידים יתארו את מיקומה של ישראל: בדרום-מערב אסיה, לחופו המזרחי של הים התיכון, ליד המפגש של אסיה, אפריקה ואירופה

📖 הסבר למורה

רוב שטח פני כדור הארץ מכוסה מים, ולכן הוא מכונה לפעמים 'הכוכב הכחול'. האוקיינוסים הם גופי המים הגדולים ביותר: האוקיינוס השקט הוא הגדול ביותר, אחריו האטלנטי וההודי, וקטנים מהם הארקטי בצפון והדרומי סביב אנטארקטיקה (יש המונים ארבעה אוקיינוסים בלבד, בלי הדרומי). ים קטן מאוקיינוס, ולעתים קרובות הוא מוקף ברובו ביבשה. ישראל נמצאת ביבשת אסיה, בחלקה הדרום-מערבי (באזור המכונה המזרח התיכון), על החוף המזרחי של הים התיכון. הים התיכון מחובר לאוקיינוס האטלנטי דרך מצר גיברלטר. בדרום ישראל, באילת, נמצא מפרץ אילת, שהוא חלק מהים האדום. ישראל שוכנת קרוב למקום שבו נפגשות שלוש יבשות: אסיה, אפריקה ואירופה, ולכן עברו בה מאז ומעולם דרכים חשובות. שכנותיה של ישראל: לבנון בצפון, סוריה בצפון-מזרח, ירדן במזרח ומצרים בדרום-מערב.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: גלובוס, מפת עולם, מפה אילמת, צבע כחול

1. פתיחה: על הגלובוס מסובבים ושואלים: מה יש יותר, יבשה או מים?
2. מסמנים במפה האילמת את חמשת האוקיינוסים בכחול וכותבים את שמותיהם.
3. זום אל ישראל: מוצאים את הים התיכון, מצר גיברלטר, הים האדום ומפרץ אילת, ואת שלוש היבשות שנפגשות באזור.
4. מסמנים את המדינות השכנות לישראל וכיוון כל אחת.
5. עבודה בדף העבודה.

💡 הערות למורה

להבחין בין 'ים המלח' ו'ים כנרת', שהם אגמים, לבין ים התיכון והים האדום. יש שיטות שונות למניית האוקיינוסים; חשוב שהתלמידים יכירו את השמות. למתקדמים: לסמן מסלול שיט מישראל לאוקיינוס

האטלנטי.

📝 בדף העבודה

מים וארצות: 9 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון למורה

מחוון: מים וארצות

1. השקט (האוקיינוס השקט)
2. השקט, האטלנטי, ההודי, הארקטי, הדרומי.
3. הים התיכון
4. מצר גיברלטר
5. הים האדום
6. אסיה, אפריקה ואירופה.
7. ירדן במזרח, לבנון בצפון (מזרחית, צפונית).
8. אוקיינוס גדול הרבה יותר; ים קטן ממנו ולעתים קרובות מוקף ברובו ביבשה.
9. כי היא נמצאת ליד המפגש של שלוש יבשות, אסיה, אפריקה ואירופה, ובין הים התיכון למדבר, ולכן הדרכים ביניהן עברו דרכה.